Nd. **285. Frumvarp**

til laga um samskóla Reykjavíkur.

(Eftir 2. umr. í Nd.).

1. gr.

Í samskólum Reykjavíkur skulu vera fyrst um sinn þessir framhaldsskólar: Ungmennaskóli, iðnskóli, verslunarskóli og vjelstjóraskóli.

2. gr.

Ungmennaskólinn skal annast almenna framhaldsfræðslu, en hinir skólarnir sjerfræðslu, hver á sínu sviði.

3. gr.

Í skólum þessum skulu kendar þessar greinir:

1. *Tungumálagreinir:* íslenska, danska, enska, þýska;
2. *Sagnfræðigreinir og atvinnumál:* sagnfræði, þjóðfjelagsfræði, atvinnu- og viðskiftafræði, samvinnufræði, verslunarrjettur, iðnlöggjöf, atvinnuskipulag;
3. *Náttúru- og eðlisfræðigreinir:* náttúrusaga og náttúrufræði, mannfræði og heilsufræði, efnafræði, eðlisfræði, landafræði;
4. *Talnagreinir:* reikningur, verslunar- og iðnreikningur, stærðfræði, bókfærsla;
5. *Verklegar greinir:* teikning, vjelfræði, smíðar, skrift og vjelritun, efnis- og áhaldafræði, varningsfræði;
6. *Söngur, líkamsæfingar og íþróttir.*

Heimilt er, með samþykki eða eftir fyrirmælum kenslumálaráðuneytisins, að breyta námsgreinaskrá skólanna frá því, sem hjer er talið, fjölga eða fækka námsgreinum eftir þörfum.

4. gr.

Samskólarnir halda uppi sameiginlegri eins árs undirbúningsdeild í almennum námsgreinum fyrir nemendur, er vilja búa sig undir inngöngu í einhvern af sjerskólunum. Deild þessari stjórnar skólastjóri ungmennaskólans.

5. gr.

Fastanemendur skólanna eru þeir, er stunda nám í öllum þeim námsgreinum, sem ákveðnar eru til fullnaðarprófs í þeim skóla eða undirbúningsdeild. En auk þessa fastanáms skal leyfa þátttöku í einni námsgrein eða fleirum og einnig stofna til námsskeiða um skamman eða langan tíma, þegar ástæður eru til. Undanþágu má skólastjóri ungmennaskólans veita nemendum skólans í einni eða fleiri námsgreinum, eftir því, sem áhugi og hæfileikar benda til.

6. gr.

Kenslumálaráðuneytið setur sjerreglugerð fyrir hvern þessara skóla, að fengnum tillögum skólaaðilja, en það eru bæjarstjórn Reykjavíkur fyrir ungmennaskólann, stjórn Iðnaðarmannafjelagsins í Reykjavík fyrir iðnskólann og Verslunarráð Íslands fyrir verslunarskólann, enda hafi hver aðili tillögurjett um stjórn og rekstur síns skóla. Í reglugerðunum skulu vera ákvæði um inntökuskilyrði, námsgreinir, stundafjölda námsgreina, námsárafjölda, kensluna og kröfur til fullnaðarprófs. Kenslumálaráðuneytið skipar prófdómendur, eftir því sem ákveðið verður í reglugerð.

7. gr.

Nú krefst skóli til fullnaðarprófs þekkingar í öðru en því, sem heyrir undir sjernám skólans, og skulu þá nemendur fá þá fræðslu í þeim skóla eða skólum stofnunarinnar, sem hafa á hendi kenslu í þeim greinum. Þegar nemendur af þessari ástæðu sækja kenslu í annan skóla en sinn eiginn, skulu þeir, eftir því, sem við verður komið, njóta þar kenslunnar ásamt fastanemendum þess skóla.

Kenslumálaráðuneytið setur reglugerð um þetta og annað samstarf skólanna og öll sameiginleg atriði, að fengnum tillögum skólaráðs.

8. gr.

Hverjum skólanna stýrir skólastjóri, en hinum sameiginlegu málefnum skólanna stjórnar skólaráð, og skulu eiga í því sæti skólastjórar allra skólanna og oddamaður, sem kenslumálaráðuneytið skipar til 4 ára í senn. Hann er fulltrúi ríkisstjórnarinnar og formaður skólaráðs, enda skal honum greidd þóknun úr ríkissjóði, sem ráðuneytið ákveður.

Skólastjóri ungmennafræðaskólans skal hafa á hendi allar fjárreiður skólanna og reikningshald og sjá um eignir þeirra, alt undir umsjón skólaráðs.

Skólastjóra skipar kenslumálaráðuneytið, að fengnum tillögum aðilja, en kennara að fengnum tillögum skólaráðs.

9. gr.

Fastir kennarar skulu vera svo margir sem þörf er á í tvískipaða undirbúningsdeild og einskipaða fasta námsbekki skólanna, en stundakensla að auki eftir þörfum. Skólastjórar teljast í þessu sambandi til fastra kennara.

Þegar bekkir einhvers skólans hafa verið tvískipaðir eða meira um þriggja ára skeið, skulu skipaðir fastir kennarar, sem svarar alt að ¾ þeirrar fastakenslu, sem er umfram það, er segir í 1. málsgr. þessarar greinar.

Fastir kennarar eru skyldir til að kenna 27 stundir í viku, en í reglugerð skal kveða á um kenslustundafjölda hvers skólastjóra.

Enginn getur fengið veitingu fyrir kennaraembætti við samskólana, nema hann hafi verið settur til að þjóna embættinu að minsta kosti eitt 1 ár. Hafi hann ekki fengið veitingu fyrir embættinu innan tveggja ára, má hann ekki gegna því lengur.

10. gr.

Skólastjóri ungmennaskólans hefir að byrjunarlaunum 3200 kr. á ári auk dýrtíðaruppbótar lögum samkvæmt, en launin hækka á tveggja ára fresti um 200 kr. upp í 4200 kr. Auk þess hefir hann ókeypis húsnæði í skólahúsinu, ljós og hita. Ennfremur má ráðuneytið ákveða honum þóknun fyrir reikningshald og umsjón.

Skólastjórar verslunarskólans, vjelstjóraskólans og iðnskólans hafa að byrjunarlaunum 4400 kr. auk dýrtíðaruppbótar eftir lögum, og hækka þau á tveggja ára fresti um 200 kr. upp í 5400 kr. Meðan ekki er fastur dagskóli í iðnskólanum auk kveldskóla, er skólastjórinn skyldur til þess að gegna öðrum starfa aukreitis, er kenslumálaráðuneytið kann að fela honum, gegn þóknun, ef ráðuneytið telur það sanngjarnt.

Fastir kennarar skólanna skulu hafa að byrjunarlaunum 3000 kr. á ári auk dýrtíðaruppbótar, en launin hækka á hverjum 3 ára fresti um 200 kr. upp í 4200.

11. gr.

Laun þau, er ræðir um 10. gr., og kostnaður af stundakenslu, er leiðir af fastanámi í skólunum (sbr. 5. gr.) greiðist úr ríkissjóði, en endurgjaldskröfu á hann hjá bæjarsjóði Reykjavíkur á ¼ hluta þess kenslukostnaðar, sem fastanáminu fylgir í undirbúningsdeild og ungmennaskólanum.

12. gr.

Fyrir alla nemendur skólanna skal greiða skólagjald, er rennur í skólasjóð. Kenslumálaráðuneytið ákveður, að fengnum tillögum skólaráðs, hversu há skólagjöld fastanemenda skuli vera, en skólaráð gjöld aukanemenda. Skólagjöldin skal ákveða svo há, að skólasjóður fái staðist þau gjöld, er á honum hvíla. Í skólasjóðinn rennur einnig það fje annað, sem stofnuninni kann að áskotnast, nema öðruvísi sje fyrir mælt.

13. gr.

Úr skólasjóði skal greiða allan kostnað við skólahaldið, sem ekki er lagður á aðra eftir lögum þessum, þar á meðal kostnað af viðhaldi skólahússins, aukningu áhalda, kostnað af námsskeiðum, borgun til kennara, sem ekki falla undir 11. gr., o. fl. Fyrir skólahúsið greiðist engin leiga.

14. gr.

Landsstjórnin lætur reisa handa stofnuninni hæfilega stórt skólahús, vjelahús og vinnustofur með nauðsynlegum áhöldum og útbúnaði, þegar allir aðiljar, en það eru Alþingi, bæjarstjórn Reykjavíkur, Iðnaðarmannafjelagið í Reykjavík fyrir iðnaðarmenn og Verslunarráð Íslands fyrir verslunarmenn, leggja fram nauðsynlegt fje til þess. Stofnkostnaður þessi skiftist þannig milli aðilja, að rikissjóður leggur fram $^{2}/_{5}$, bæjarsjóður Reykjavikur $^{2}/_{5}$ og lóð, er kenslumálaráðuneytið tekur gilda, iðnaðarmenn $^{1}/_{10}$ og verslunarmenn $^{1}/_{10}$.

15. gr.

Stofnunin tekur til starfa 1. október næstan eftir að lokið er undirbúningi þeim öllum, sem um er rætt i 14. gr.